

IV.

Judenrigsministeriet.

Kjøbenhavn, den 14de Marts 1900.

I Skrivelse af 14de f. M. har det ærede Udvalg udtalt Dnsse om at erholde oplyst, hvorvidt der i det Tidrum, der er forløbet siden Lov af 23de Maj 1873 om Børns og unge Menneskers Arbejde i Fabriker og fabrikmæssig drevne Værksteder m. v., maatte være indvunden Erfaring for, at nogen af de i Bemærkningerne (Side 11) til det Udvalget foreliggende Lovforslag anførte Virksomheder, der beskæftige Børn mellem 10 og 14 Aar, have haft en skadelig Indflydelse paa de paa-gældende Børns aandelige eller legemlige Udvikling, enten derved, at det omhandlede Arbejde kan have indvirket skadeligt paa Børnenes Sundhed eller muligvis ved en uafbrudt ensartet Virksomhed medvirket til en uregelmæssig Udvikling af enkelte Legemsdele eller indvirket sløvende eller nedbrydende paa Børnenes Uansæbner eller lignende.

I det bemærkes, at Ministeriet er gaaet ud fra, at man paa det nuværende Tidspunkt ogsaa herhjemme maatte kunne antages at være naaet til en almindelig Anerkendelse af Fabrikarbejdets skadelige Indflydelse paa de ved samme beskæftigede Børns aandelige og legemlige Udvikling, skal man dog efter den af det ærede Udvalg dertil givne Anledning ikke undlade at meddele, at der, for saa vidt angaar Indflydelsen paa Børnenes aandelige Udvikling, foreligger Ministeriet Oplysninger om, at Kjøbenhavns Skoleinspektører gennemgaaende have udtalt, at alt Erhvervsarbejde uden for Skolen principielt maa betragtes som uheldigt, ligesom man ogsaa i saa Henseende skal henvise til hosfølgende Ekstraktaffrift af en fra Overlærer ved Borgerskolen i Aalborg S. Østergaard modtagen Skrivelse af 13de November f. A. — Til Belysning af den skadelige Indflydelse, som Fabrikarbejde og særlig detses Ensformighed vil kunne medføre for Børns Sundhed og legemlige Udvikling, skal man derhos fremsende vedlagte Eksemplar af „Amtliche Mittheilungen aus der Jahres-Berichten der Gewerbe-Aufsichts-Beamten“ for Aaret 1896 — i hvilken vil findes gengivet en Række Indberetninger fra forstellige tyffe Tilsynsmyndigheder angaaende Tilfælde af den her omhandlede Art (Pag. 131—36, for Cigarfabriker særlig Pag. 131) samt Eksemplar af „Jahresberichte der Königlich preussischen Regierungs- und Gewerberathe und Bergbehörden“ for Aaret 1897, i hvilken man særlig skal henlede Opmærksomheden paa Udtalelserne angaaende Cigarfabriker (Pag. 74 og 266) og angaaende Skotøjsfabriker (Pag. 221); man skal dog ikke undlade at bemærke, at de i fornævnte Beretninger anførte Udtalelser vel kun angaa Arbejdere over 13 Aar, men at de selvfølgelig i endnu højere Grad ville kunne finde Anvendelse paa Børn under nævnte Alder. Man vedlægger endvidere Ekstraktaffrift af en af den norske Arbejderskommission i Aaret 1888 afgiven Betænkning, hvoraf fremgaar, at et Mindretal i Kommissionen allerede til nævnte Tidspunkt — saa vidt det synes, uimodsiget af Kommissionens øvrige Medlemmer — have anført som en fastslaaet Kendsgerning, at Børnenes legemlige Udvikling ved Fabrikarbejdet hemmes eller gives en fejlagtig eller ensidig Retning.

L. Bramsen.

Schon.

Til Folketingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Arbejde i Fabriker og dermed ligestillede Virksomheder.